

lavere værdi end summen af de tilsagte ydelser, men den deraf følgende lettelse af stempelafgiften vil dog være meget beskeden og ikke stå i noget rimeligt forhold til omkostningerne ved at pålægge statsanstalten at beregne konverteringssummen i hvert enkelt tilfælde eller udarbejde tabeller, som derefter skal trykkes og bekendtgøres af finansministeriet. Dertil kommer, at en adgang til at stemple af konverteringssummen af tidsbestemte periodiske ydelser fører til det resultat, at stemplet bliver forskelligt, alt eftersom et vederlag betegnes som en række periodiske ydelser eller som et samlet vederlag, der kan erlægges i afdrag. Af disse grunde er den gældende regel foretrukket frem for udvalgets forslag.

Kapitel 3.

Til § 20.

Ad stk. 1. Forslaget svarer til reglerne i den gældende stempelovs § 19, 1. punktum, og § 24 stk. 1.

Ad stk. 2. Forslaget svarer til lovens § 24, stk. 2.

Ad stk. 3. Forslaget afløser den gældende lovs § 21, som fastsætter stempelfristen til 3 uger eller, hvis dokumentet er oprettet i udlandet, og en af parterne er hjemmehørende her i riget, 6 uger. Reglen om stempelmyndighedernes mulighed for at forlænge stempelfristen er overført fra den gældende lovs § 24, stk. 1, 1. punktum.

I forslaget er ikke medtaget en bestemmelse svarende til lovens § 21, stk. 2, 2. punktum, hvorefter et dokument oprettet i udlandet af parter, hvoraf ingen er hjemmehørende her i riget, skal stemples inden 6 uger, efter at dokumentet indkommer her i riget. Sådanne dokumenter vil, jfr. forslagets §§ 3-4 og bemærkningerne hertil, praktisk taget aldrig være stempelpligtige, medmindre de tinglyses eller registreres her i riget, og i så fald indtræder stempelpligten, jfr. forslagets § 4, stk. 2, først ved tinglysningen eller registreringen.

Efter den gældende lovs § 23, stk. 2, bevirker den omstændighed, at en stempeling er foretaget for sent eller af en uberettiget person eller på urigtig måde, at dokumentet skal behandles som ustempelt. Disse regler er ikke opretholdt i forslaget. Stempeling er kun en form for afgiftsberigtigelse, og selv om en afgift først betales efter fristens udløb eller på en ikke-forskriftsmæssig måde, så har betalingen dog fundet sted. Anvendt efter bogstaven vil lovens regel føre til det ejendommelige resultat, at den, for hvem et dokument er anholdt, fordi det er stemplet efter stempelfristens udløb eller under anvendelse af en forkert fremgangsmåde, kommer til at betale afgift to gange, medens den, for hvem et dokument er anholdt, fordi det overhovedet ikke

er blevet stemplet, kun kommer til at betale afgift én gang — bortset fra det eventuelle bødeansvar. I praksis hjælper man sig med en ordning, hvorefter stempelmyndighederne kan give ugyldige stempelmærker „gyldighedspåtegning“. Efter det foreslåede system vil der ikke blive brug for disse gyldighedspåtegninger.

I almindelighed er forholdet det, at når en afgift betales for sent, skal der svares morarenter. Systemet med morarenter egner sig imidlertid ikke for stempelafgiften. Rent bortset fra, at det som regel kun ville dreje sig om små penge, ville det i for høj grad besværliggøre ekspeditionen af dokumenterne hos stempelmærkeforhandlerne, og hvor parterne selv foretager stempelingen, kunne det ikke forventes, at disse ville beregne morarenter. Oversiddelsen af stempelfristen vil herefter alene kunne få straffemæssige følger.

Til § 21.

Efter den gældende lovs § 22, stk. 2, kan offentlige myndigheder kun stemple de dokumenter, som de selv udfærdiger, medens stempelingen af andre dokumenter kan foretages af dommere, notarius publicus, politimestre, sognefogeder, og — som det mest almindelige — stempelpapirforhandlere. Disse regler er af stempelovsudvalget foreslået afløst af en regel (udvalgets udkast § 20, stk. 1), hvorefter parterne i alle tilfælde selv skal kunne stemple. Til støtte for dette forslag anfører udvalget dels, at det vil være en for parterne særdeles praktisk ordning, dels at adgangen til selv at stemple allerede er indført — med hjemmel i den gældende lovs § 22, stk. 2 og stk. 3 — for så vidt angår visse dokumenter, der udstedes af banker, forsikrings-selskaber m. fl., og for så vidt angår ansøgninger, stævninger, vekslers samt dokumenter, hvis pligtige stempel ikke overstiger 10 kr.

Det må imidlertid anses for betænkeligt at følge stempelovsudvalgets indstilling på dette punkt. I modsætning til de fleste andre afgiftsformer er der ikke ved stempelafgiften nogen offentlig myndighed, som ved afgiftspligtens indtræden kontrollerer, om afgiften bliver erlagt. Ganske vist gælder det for mange dokumenter, at de for at opnå gyldighed eller fornøden retsbeskyttelse skal registreres eller anmeldes hos en offentlig myndighed, men der er også et meget stort — og i afgiftsmæssig henseende væsentligt — antal dokumenter (f. eks. lejekontrakter, købekontrakter, entreprisekontrakter, gældsbreve), der som det normale ikke bliver forelagt nogen offentlig myndighed hverken ved oprettelsen eller senere. For disse dokumenters vedkommende vil det altså bero på helt tilfældige